

RAN - 1901130703040001

RAN-1901130703040001**M.A. (Sem.-III) Examination October - 2023****Economics of Human Resources : III****Time: 2 Hours]****[Total Marks: 50****સૂચના : / Instructions**

(1)

નીચે દર્શાવેલ નિશાનીવાળી વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી.
Fill up strictly the details of signs on your answer book

Name of the Examination:

M.A. (Sem.-III)

Name of the Subject :

Economics of Human Resources : III

Subject Code No.: 1901130703040001

Seat No.:

Student's Signature

- (2) પ્રશ્ન નં.-1 ફરજિયાત છે.
(3) પ્રશ્ન ન-4 માં કોઈપણ બે ટૂંક નોંધ લખો.
(4) પ્રત્યેક પ્રશ્નના ગુણ જમણી બાજુ દર્શાવ્યા છે.

Q.1 નીચેના પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ આપો.**10**

1. શ્રમશક્તિ આયોજન એટલે શું?
2. વેતન ભિન્નતાના કારણો જણાવો.
3. બુદ્ધિધન ધોવાણ એટલે શું?
4. ભારતમાં નીચી શ્રમ ઉત્પાદકતાના કારણો જણાવો.
5. બેકારીની વ્યાખ્યા આપો.

Q.2 શ્રમની ઉત્પાદકતા એટલે શું? શ્રમની ઉત્પાદકતા માપનની સમસ્યા અને તેને અસર કરતાં પરિબલોની સમજૂતી આપો.

13**અથવા**

Q.2 વેતન નિર્ધારણ અંગેના વેતન ભંડોળનો સિદ્ધાંત સવિસ્તૃત સમજાવો.

13

Q.3	વેતન નીતિની વ્યાખ્યા આપી, વેતનનીતિનું મહત્વ અને તેની મર્યાદાઓની વિગતે ચર્ચા કરો.	13
અથવા		
Q.3 (અ)	ભારતમાં સામાજિક સલામતીની યોજનાઓ	6
(બ)	શિક્ષિત બેકારી	7
Q.4	નીચેના માંથી કોઈ પણ બે ટૂંક નોંધ લખો.	14
	1. રાષ્ટ્રીય આવકમાં વેતનનો હિસ્સો	
	2. સ્થળાંતરના પ્રકાર અને કારણો	
	3. બુદ્ધિધન ધોવાણના કારણો	
	4. વેતનને અસર કરતાં પરિબલો	

ENGLISH VERSION

Instructions:

- (1) Question No. 1 is compulsory.
- (2) Write any Two short notes in from Question No.4
- (3) Figures to the right indicate full marks of the questions.

Q.1	Answer the following questions in brief: 10	
	1. What is Manpower Planning?	
	2. State the reasons of Wage Difference.	
	3. What is Brain Drain?	
	4. State the reasons for low labor productivity in India.	
	5. Give the definition of Unemployment.	
Q.2	What is labour productivity? Explain the problem of measuring labour productivity and factor affecting labour productivity.	13
OR		
Q.2	Explain in detail the wage fund theory of wage determination.	13
Q.3	Give the definition of Wage Policy. Discuss in detail the importance of wage policy and its limitations.	13
OR		
Q.3 (A)	Social Security Schemes in India.	6
(B)	Educated Unemployment	7

Q.4 Write any Two short notes:

14

1. Share of Wages in National Income.
 2. Types and Causes of Migration.
 3. Causes of Brain Drain.
 4. Factors affecting of Wage.
-